

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jiřího Lifky ve věci žalobkyně: **nezl. H. B. A.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad štolou 3, Praha 7, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu v řízení o žádosti žalobkyně o povolení k trvalému pobytu podané dne 25. 11. 2015,

t a k t o :

- I. Žalovanému **s e u k l á d á** vydat do 90 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobkyně o povolení k trvalému pobytu podané dne 25. 11. 2015.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 10.228,- Kč, a to k rukám Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou proti nečinnosti správního orgánu se žalobkyně domáhá, aby soud žalovanému uložil vydat do 30 dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o její žádosti o povolení k trvalému pobytu.

Žalobkyně tvrdí, že dne 25.11.2015 podala na Zastupitelském úřadu České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“) žádost o povolení k trvalému pobytu. Lhůta pro vydání rozhodnutí o této žádosti již marně uplynula, avšak o žádosti dosud rozhodnuto nebylo. Proto žalobkyně podala žádost o provedení opatření proti nečinnosti, již nebylo vyhověno s odůvodněním, že žádost nebyla podána zákonným způsobem, a proto řízení nebylo zahájeno. Žalobkyně dále uvádí, že jí podaná žádost byla zastupitelským úřadem proti

její vůli vrácena, avšak tento nezákonný postup nemůže nic změnit na tom, že podáním žádosti bylo řízení zahájeno a dosud nebylo ukončeno.

Žalovaný soudu zaslal správní spis, avšak k věci samé se nevyjádřil.

Ze správního spisu plynou následující, pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.

Žalobkyně, respektive její zákonná zástupkyně dne 25.11.2015 podala osobně na zastupitelském úřadu stížnost proti postupu zaměstnance úřadu, který téhož dne odmítl převzít žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu. Jako přílohu stížnosti žalobkyně přiložila žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky za účelem sloučení se svým otcem. Přípisem ze dne 12.2.2016 zastupitelský úřad žalobkyni sdělil, že stížnost považuje za nedůvodnou a žádost o povolení k trvalému pobytu jí vrátil.

Dne 27.5.2016 podala žalobkyně k Ministerstvu vnitra, Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) žádost o učinění opatření proti nečinnosti. Usnesením Komise ze dne 22.6.2016, č. j. MV-183368-2/SO-2015, nebylo tomuto návrhu žalobkyně vyhověno, neboť bylo zjištěno, že žalobkyně žádost o pobytové oprávnění nepodala osobně, jak jí ukládá ustanovení § 169 odst. 16 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Ke splnění povinnosti podat žádost osobně totiž nemůže být dostatečné, pokud žadatel jedná u správního orgánu s jinou než úřední osobou. To platí zejména proto, že jiná než úřední osoba není oprávněna zkontrolovat totožnost žadatele, a tedy nelze ověřit, zda žádost skutečně byla podána osobně. Pokud tedy žalobkyně svou žádost předala prostřednictvím své právní zástupkyně v prostorách recepce, nelze ověřit, že skutečně došlo k osobnímu podání žádosti. Řízení tedy nebylo zahájeno, a proto žalovaný není nečinný.

Městský soud v Praze věc v souladu s § 81 odst. 1 s. ř. s. posoudil podle skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bylo rozhodnuto bez nařízení ústního jednání, neboť žalobkyně s tímto postupem výslovně souhlasila a žalovaný po poučení soudem nevyjádřil nesouhlas.

Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, se může žalobou domáhat toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení.

Z uvedeného ustanovení vyplývá, že ochrany proti nečinnosti se lze úspěšně domáhat tehdy, jestliže správní orgán nevydal rozhodnutí ve věci samé, ačkoliv k tomu byl povinen. Obecně platí, že povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí či osvědčení nastává v rámci řízení, které již bylo zahájeno. Správní řízení může být zahájeno na žádost, nebo z moci úřední.

Spornou v posuzované věci je otázka, zda bylo správní řízení řádně zahájeno. Při posuzování této otázky vycházel soud z ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu, podle něhož je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Ve správních řízeních lze pro formu podání žádosti využít všech způsobů uvedených v ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu, tj. písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, případně dalšími způsoby, je-li potvrzeno, popřípadě doplněno, některým z uvedených způsobů ve lhůtě pěti dnů. Pro zahájení řízení o vydání povolení

k dlouhodobému nebo trvalému pobytu však platí několik výjimek. Podle ustanovení § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců cizinec, jenž je občanem státu neuvedeného v právním předpise vydaném podle ustanovení § 182 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (Vietnamská socialistická republika zde uvedena není), je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státním příslušníkem, případně ve státě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží, přičemž usnesení pouze poznamená do spisu. Další omezení vyplývá z ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad však v odůvodněných případech nemusí na splnění této povinnosti trvat.

V projednávané věci ze spisového materiálu vyplývá, že dne 25.11.2015 žalobkyně na zastupitelském úřadu podala prostřednictvím své právní zástupkyně na předepsaném tiskopise žádost o povolení k trvalému pobytu, a to jako přílohu své stížnosti na postup pracovníků zastupitelského úřadu z téhož dne. Žalobkyně tedy splnila výše uvedené zákonné povinnosti, neboť žádost podala osobně na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státní příslušnicí. K otázce, zda je takto podaná žádost způsobilá zahájit řízení ve věci, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.4.2015, č. j. 7 Azs 282/2014-48, následovně: *„Je nerozhodné, že účastnice řízení podala žádost formálně jako přílohu jiné žádosti. Naopak podstatné je, že byla v souladu s § 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podána na úředním tiskopise a dostala se do dispozice příslušného zastupitelského úřadu. ... Jiné podmínky, které by vylučovaly zahájení řízení, ze správního řádu a ani ze zákona o pobytu cizinců nevyplývají.“* Ke stejnému závěru Nejvyšší správní soud dospěl i v rozsudku ze dne 3.6.2016, č. j. 5 Azs 85/2016-22.

K otázce ověření osobního podání žádosti zaujal Nejvyšší správní soud stanovisko v rozsudku ze dne 11.8.2016, č. j. 2 Azs 128/2016-54, kde za obdobných skutkových okolností jako v nyní projednávané věci uvedl následující: *„Poznatek, že žádost byla stěžovatelem podána osobně, získal městský soud zjevně z obsahu kopie přípisu Velvyslanectví České republiky v Hanoji ..., kterým byla ve smyslu § 175 odst. 6 správního řádu vyřízena stěžovatelova stížnost stran postupu pracovníků velvyslanectví spočívajícího v odmítnutí přijetí jeho žádosti o vydání zaměstnanecké karty. V tomto přípisu se mj. uvádí, že se žalobce dne 27. 8. 2015 v odpoledních hodinách dostavil na velvyslanectví za účelem podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty. ... Mezi žalobcem a stěžovatelem přitom není sporné, že stěžovatelova žádost o vydání zaměstnanecké karty se do dispozice zastupitelského úřadu dostala jakožto listinná příloha žalobcovy stížnosti na postup pracovníků zastupitelského úřadu. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že již na základě těchto zjištění ob stojí závěr krajského soudu stran naplnění podmínky osobního podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty.“* V nyní projednávaném případě lze konstatovat, že zastupitelský úřad ve svém dopise ze dne 12.2.2016, č. j. 1917/2015-HANOI-IV, uvedl, že zákonná zástupkyně žalobkyně podala dne 25.11.2015 na zastupitelském úřadě žádost o vízum k pobytu nad 90 dnů a po skončení tohoto úkonu podala stížnost společně s přílohou v podobě žádosti o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny. Soud tedy dospěl k závěru, že bylo nesporně prokázáno, že žalobkyně prostřednictvím své zákonné žalobkyně podala žádost osobně takovým způsobem, že se dostala do dispozice zastupitelského úřadu.

Nad rámec výše uvedeného lze též uvést, že je nesprávná argumentace Komise uvedená v usnesení o nevyhovění žádosti o opatření proti nečinnosti, totiž že by pracovníci zastupitelského úřadu, kteří žádost od žalobkyně přijali, nebyli oprávněni ověřit její totožnost.

Jak výslovně uvedl Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku č. j. 2 Azs 128/2016-54, „[p]okud stěžovatel argumentoval nemožností identifikace osoby podatele konkrétní žádosti, není-li žádost podávána oprávněné úřední osobě ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu, nelze mu v tomto přisvědčit, neboť v nyní posuzované věci není sporné, že se stěžovatel k zastupitelskému úřadu osobně dostavil. Přesto lze podotknout, že oprávnění pracovníků (nikoli jen oprávněných úředních osob) zastupitelského úřadu požadovat prokázání totožnosti podatele vyplývá již z povinnosti žadatele podat žádost osobně, neboť se jedná o logický protipól uvedené povinnosti žadatele. Rozhodně tedy nelze důvodně tvrdit, že by nebylo lze ověřit totožnost podatele, pakliže se tento podatel fyzicky dostavil k zastupitelskému úřadu a případné výzvě k prokázání své totožnosti by se se vši pravděpodobností nebránil.“ I tyto závěry lze bez dalšího vztáhnout na nyní projednávanou věc.

Z výše uvedeného tedy plyne, že podáním žalobkyně učiněným dne 25.11.2015 bylo zahájeno řízení o její žádosti o povolení k trvalému pobytu. Od té doby je za vedení a ukončení řízení odpovědný žalovaný, což plyne z ustanovení § 165 písm. j) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.3.2016, č. j. 1 Azs 281/2015-34, bod 18). Jelikož bylo prokázáno, že řízení bylo řádně zahájeno, má žalovaný povinnost v zákonné lhůtě vydat rozhodnutí ve věci samé. Podle § 169 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je žalovaný povinen rozhodnutí o žádosti o povolení k trvalému pobytu vydat ve lhůtě 180 dnů ode dne podání žádosti. Byla-li žádost podána dne 25.11.2015, skončila lhůta pro vydání rozhodnutí již dne 23.5.2016. Až do dne rozhodnutí soudu však rozhodnutí vydáno nebylo. Žalobce se pokusil domoci nápravy prostřednictvím žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, avšak jeho žádosti nebylo vyhověno.

Z výše uvedeného plyne, že žaloba je důvodná. Proto soud podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému vydat rozhodnutí ve věci samé, a to ve lhůtě 90 dnů od právní moci rozsudku. Soud při stanovení lhůty vycházel z toho, že od zahájení řízení nebyl žalovaným proveden žádný procesní úkon, a je tedy třeba před vydáním rozhodnutí ve věci samé provést v zásadě celé správní řízení, k čemuž by lhůta 30 dnů, již navrhl žalobce, nebyla dostatečně dlouhá. Žalovaný však v řízení již způsobil značné průtahy, a tedy je jeho povinností rozhodnout o žádosti žalobkyně bez zbytečného odkladu, k čemuž mu musí postačovat lhůta 90 dnů, tedy poloviční doba oproti lhůtě stanovené zákonem.

Výrok o nákladech řízení vychází ze skutečnosti, že žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, a tak jí oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně předně uhradila soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč. Další její náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci, podání návrhu ve věci samé a podání repliky k vyjádření žalovaného. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3.100,-Kč ($2 \times 3.100 = 6.200$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokáta tak činí 6.800,- Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8.228,- Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem tedy žalobkyni vznikly náklady ve výši 10.228,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 7. října 2016

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková